

KURJER WARSZAWSKI.

D. 12. Kwietnia. — Rok 1844.
Piątek.

№ 98.

Jutro, Śty Hermenegild.
v. s. Iszy Kwietnia.

JO. Xiążę NAMIĘSTNIK pragnąc upowszechnić w *Warszawie* do oświecania gaz przenośny, raczył łaskawie upoważnić P. *Rau* Administratora Fabryki machin Banku Polskiego na *Solcu*, i Budowniczego Banku P. *Gay*, do zrobienia stosownego rezerwuaru w piwnicach Zamku i oświecenia tamże na próbę wschodów, głównego dziedzińca i okolic Zamku na placu pod Kolumną ZYGMUNTA. Pierwszy raz oświecono wschody i dziedzińiec w Wielką Sobotę, a latarnia na ozdobnym słupie z łanego żelaza przy odwachu w pierwszym dziedzińcu zamkowym umieszczona, rzuca światło tak mocne, że w odległości 50 kroków, dokładnie przy niem czytać można. Podobnego rodzaju oświecenie niebawnie zaprowadzono zostanie na placu i w zabudowaniach *Kazimirows*, do czego już P. *Rau* upoważniony został. Spodziewać się należy, że w krótkim czasie i inne zabudowania gazem oświecone zostaną. — Dnia 26go z. m. Rada Administrac. mianowała PP. *Józefa Błaszczuńskiego*, dotychczasowego Naczelnika Pow. Piotrkowskiego w Gub. Kaliskiej, Pełniącym obowiązki Naczelnika Powiatu Lipnowskiego, i *Felixa Jerzmanowskiego*, b. Kapitana b. W. P., Pełniącym obo. Naczelnika Pta Piotrkoi. — S. p. *Anna Drozdowska*, Wdowa po Inżynierze Komunikacji lądowych i wodnych, onegdaj rozstała się z tym światem. W smutku pozostałe Curki, zapraszają Krewnych i Przyjaciół na exportację zwłok jej dziś o godz. 3ej po połud. z domu Nr 1612 przy ulicy Żurawiej, na smętarz Ewangelicki. — W dzień pierwszego święta *Wielki-j-nocy*, to jest w zeszłą Niedzielę, wykonaną została w Kościele *Ewangelicko-Augsburgskim* tutejszym, w czasie Nabożeństwa, przez 60 Amatorów śpiewu kościelnego pod Dyrekcją Organisty przy tymże kościele znanego Wirtuoza naszego na Organach P. *Freiera*, Kantata ułożona na 4ry głosy męskie, kompozycji sławnego Bernarda *Kleja*, składająca się z kilku wzniosłych churów, oraz solo na głos basowy kompozycji P. *Freiera*. Szczytny duch kompozycji, akuratość, moc i czystość harmonji churów, niemniej dźwięczny i dokładnie

wyrobiany piersiowy bas P. *Maxa Ejnerta*, który odśpiewał solo, nie tylko powszechnie były podziwiane, ale przyczyniły się wielce do zbudowania licznie zebranej na Nabożeństwo Parafji, i obudziły powszechną wdzięczność tak dla Szano: Amatorów, którzy zasmakowawszy w tak poważnym rodzaju muzyki talent swój chętnie posłużyli religijnej poświęcają, ale także głównie dla dyrygującego, który jedynie z zamiłowania kompozycji w stylu czystym kościelnym, nie szczędzi żadnych ofiar dla wzniesienia u nas tego rodzaju muzyki. L. — (Ar. nad.) W rubryce *Krytyka* Nrów 15 i 16 *Tygodnika Petersburgskiego*, czytamy wyborny Artykuł *Żegoty Kostrowca* pod napisem: *Kilka słów o krytyce albo odpowiedź na Artykuł P. Kraszewskiego* pod tytułem *Sąd Krytyki i Czytelników*. Przy szczegółowej odpowiedzi na zdania zbite przez niego, znamienity Pseudonym dowodnie odpowiada także na ogólny zarzut solidarności pochwał, przypisywany kolegiuacyom mu *Pisarzom*. Nie pierwszy to dowód przeciw temu zarzutowi, silnie już wzruszonemu w tomie 3cim przeszłorocznego *Atheneum*. Znajdujący się tam rozbiór, może sprawiedliwy, łagodnym nie jest; obecny zaś, jest wzorem gustu tak krytyki jako i sposobu krytykowania. Nie pierwszy to także wzór dany w tym względzie przez tegoż z wielu miar wzorowego *Pisarza*. W kilku dawniejszych numerach *Tygodnika* znajduje się jego światły artykuł o dziele E. *Ziemieckiej* „*Myśli o wychowaniu Kobiet*.” Niektórym z tych myśli przeciwny *Krytyk*, osądził je wszystkie z bezwzględna sprawiedliwością, w formie zaś tak przyzwolonej, że gdyby większy odbyt tego pięknego dzieła wskazał potrzebę powtórnego wydania, wydanie to mogłoby dołączyć ten rozbiór, bez ubliżenia *Autorce*, która znajduje sławę, bo szuka prawdy. — *Dyrektor Szkoły Rabinów*, podaje do wiadomości, iż zapis uczniów do Szkoły Rabinów na półrocze drugie roku szkolnego 1843/4, rozpocznie się dnia 7/19 b. m. i trwać będzie codziennie wyjąwszy święta od godz. 9tej z rana do 1stej z połud; aż do

dnia 10/28 t. m. Opłata szkolna na półrocze wynosi R. r. 3 k. 75. Mający zaś bezpłatnie uczęszczać, winni być zapotrzeni w świadectwa, stosownie do istniejących w tej mierze przepisów. *Eisenb. um. Z.*

— Za kontredansę ofiarowane na Instytut moralnie zaniechanych Dzieci, złożyli na ręce Członka Rady *Brandysz: W. Kuozaki-wicz* Radca Gub: Podl. s: za ex: 12, zł. 24; nieznanomy W. G. z Warsz: za ex: 6, zł. 12; ze Składu out Fr: *Klukowski* za ex: 11, zł. 22; ze Składu *Sennewalda* za ex: 9, zł. 18; ze sklepu *Dobroczy*: za ex: 3, zł. 6; w ogóle zł. 82; które Instytut otrzymawszy, najczulsze tym Dobroczyńcom składu podziękowanie.

— *Penja wyższa płci męskiej* istniejąca dotąd pod Nr 595 przy ulicy Bieląńskiej, z początkiem bieżącego kwartału została przeniesioną pod Nr 556 przy ulicy Długiej, naprzeciwko Hotelu Polskiego, do domu *Dikerta*, w kopisach na dole; o czem interesowane Osoby uwiadomiam. *Michał Putz*, utrzymujący *Penję* wyższą płci męskiej. — Między osobliwościami będącemi na teraźniejszym święconem, uważano szczególnosc; jest to łańczech kurze połączone z drugim, oba tylko tak doze jak gołębie i mają kształt litery C. Zniszła je kura we wsi bliskiej Warszawy. Naturalisi mogą te osobliwosc widzieć w Drokarni *Kurjera*. — Wczoraj od południa zabłysło słońce, co ożywiło plac *Krasinski*; o go: 5tej puszczono Balon, wzniósł się bardzo wysoko, a ulatując za *Pragę*, spłonął; po drogą nagrodę oczekującą przez 3 dni na drugim stopnie. dostał się i otrzymał ją *Paweł Sztoltzman*, Lokaj, mający lat 18, urodzony w Nowej wsi Gub: Płocki. Barometr znoum opadł. — Wczoraj w Wielkim Teatrze w czasie *Curki regimentu*, przywołani, *J. Panna Dzoia* 5-kroć, tudzież *J. P. Roka* i *Lawina*.

Wirtuozka *J. Panna Ottawa*, w przeciwnie do *Lwowa*, zatrzymała się w *Lublinie*, gdzie da koncert na skrzypcach w przyszły Wtorek.

Podpisany Naczelnik tanców, zawiadamia Szanow: Obywateli Gub: *Augustowski*, i zamieszkających w Mieście *Suwolbach*, iż stosownie do ządania przybędzie do Suwałk udzielać naukę tanców, zaraz po świętach Wielkanocnych, i pozostanie do wakacji szkolnych; na wakacje może podjąć się iechać na wieś w *Augustowskie* lub dalej,

gdzieby był komplet przynajmniej z 8iu dzieci; porozumieć się można listownie, adresując do Suwałk franko. *J. Zieliński* dawniej Tancerz Teatru War.

Z Petersburga. — Przez Najwyższe Ukazy do Rządu: Senatu z d. 14go i 21 Lutego N. CESARZ JmC raczył podarować na wieczne i potomne czasy następną ilość ziemi: Senstorowi, Radcy Tajnemu *Xciu Mieszczarskiemu*, 3,000 dziesięcin w Gubernji *Wiatkiej*. Dowódcy 1 brygady, 12 dywizji pieszej *Generał Majorowi Fakiycz*, 2,000 dziesięcin w Guber: *Wołogodzkiej*. Senstorowi, Radcy Tajnemu *Sucharew*, 3,000 dziesięcin w Gub: *Wiatkiej*, i Wice Dyrektorowi Departamentu handlu zagranicznego Rzeczyw: Radcy Stanu *Xciu Wiawziemskoj*, 2,000 dziesięcin w tejże Gubernji.

Z Odessy 18 Marca. — Po odebraniu ostatnich wiadomości z Anglii, ruch w handlu zbożem zmiejszył się nieco, atoli w cenach nie zaszła zmiana. W skutek wiadomości od morza Śródziemnego odhyło się kilka korzystnych sprzedaży twardej pszenicy. Żyta mamy tu mało zapasy, za czwart żądają tu 8 do 8³/₄ rubli as; jednak kupujący nie chcą na tę cenę przystawać.

Anglja. — W końcu posiedzenia Izby niższej 29go z. m., *P. Graham* przedstawił nowy swój bil o robotach w fabrykach; przy czem oświadczył, że mocą tego bilu, prace wykonywane przez dzieci we wszystkich rękodzielnicich iedwabnych, będzie ograniczoną tylko do 6ciu godzin dziennie; b i ten również oznaczy władzę chirurgów w wydawaniu świadectw co do stanu zdrowia i wieku dzieci.

Francja. — Kolej żelazna wersalska przedłużoną zostanie do *Sartr*. — W *Paryżu* znoum odkryto kilka miejsc, gdzie młodzi rozpustnicy popełniają nadużycia. — Statkiem *Lawurze* wiozącym zwłoki *Xcia Burbon Konti z Barcelony* do *Francji*, ma także wrócić do *Francji* *P. Lesseps* Konsul w *Barcelonie*.

Hiszpanja. — Pan *Salamanka* nie tylko zadzierzał dochody tabaczne, ale jest także w posiadaniu monopolu soli; miał oraz z Rządem zawrzeć nową poryczkę, a przytem w *Madrycie* nikt nie chce dozykontować własnych iego w. xli. — *Wojenka* królowej 25go z. m. miała obsadzić *Kartajeng*. — Wkrótce mają nastąpić zniszczenia

stantu obłożenia krajn, zmiana ministerjalna, rozwiązanie Kortezów i nowe wybory.

W Krakowie Senat Rządzący ogłosił akt zwołujący Zgromadzenia Obiorcze na dzień 15ty bieżącego miesiąca.

Niemcy. — Szwedzcy Jenerałowie Por: *Stiernkrona*, *Hjerla* i *Mansbach* udają się do *Londynu*, *Wiednia* i *Berlina*, przybyli do *Hamburga*. — 27go Lutego pożar w *Arad* w *Austrii*, pochłonął 200 domów; nieszczęśliwe to miasto niedawno doznało znacznej powodzi. — Falszywą była pogłoska jakoby Xię *Bordo* zamysłał uciec się do *Szwajcarii*.

Włochy. — Podczas uroczystego Nabożeństwa w kościele *Syxtyńskiej*, OJCIEC Sty 17go z. poświęcił złotą rużę przeznaczoną dla znakomitej *Xiny*. — Stosunki *Papieżkiego* dworu z *Madryckim* zwóz są mniej przyjazne, lecz spodziewaniem jest porozumienie się zupełne. — Xiążę *Rivis* ma przybyć jako Posel Hisz: do *Neapolu*.

Turcja. — W *Braille* 6go z. m. dało się użuć trzęsienie ziemi.

Rozmaitości. — We Francji zajmują się czynnie wprowadzeniem nowego systemu w kolejach żelaznych, którego już w Anglii doświadczono. Zamiast pary dotąd używanej, ma być użyte powietrze atmosferyczne. Przekonano się, że ten nowy sposób, nader znakomite przynosi korzyści, a mianowicie: bezpieczeństwo z ognia, które dotąd było najstraszniejsze, nigdy nie nastąpi; wyjście wagonów z kolei jest prawie nie podobne; prowadzenie kolei pod górę, na dół i w linii krzywej do pewnego stopnia, następuje z łatwością; wreszcie prędkość znacznie jest żywszą a koszt na budowę i utrzymanie znacznie mniejszy, jak w dotychczasowych kolejach. — We Francji pod miastem *Korsztre*, na kolei żelaznej zdarzył się jeden z tych przypadków, które grożą największem niebezpieczeństwem. Cały konwój wpadł na wóz i konia który stał na drodze żelaznej bez woźnicy. Koń został zgnieciony na miążgę a wóz połamany na cząstki. Podróźni dozwolił gwałtownego wstrząśnienia, lecz na szczęście nikt nie zginął i skończyło się na lekkich uderzeniach. Ów woźnica poszedłszy do karczmy, zostawił konia z wozem niedaleko kolei, a

gdym obaczył że koń zalał na takową, sam z bólem i żni kary uciekł. — W roku zeszłym przybyło do muzeum historii naturalnej w *Londynie* 750 zwierząt ssących, 3,000 ptaków, 1000 ryb i gadów, 11,000 owadów i robaków, i przeszło 6,000 muszli i promieniaków. — Ostatnim statkiem parowym z *Liverpołu* do *Ameryki* północnej odeszłym, wypawiono 150 wozów gazet angielskich i listów. Cała ta korepondecja wystarczała prawie na jedyn ładunek okrętowy. — Pod *Upton* w roku zeszłym owca porodziła iagnię prawdziwe *lusus naturae*; żyło pół godziny, miało dwie głowy, troje ocz, czworo uszuw, dwa ogonki i ośm nog. — Familja tak zwanych *Płaków* popelniała w *Anglii* liczne bezprawia. W zeszłym roku złapano *Bonifacego Ptaka*, a teraz *Jacka* i *Pafucego Ptaka*, braci jego: rozumi się samo z siebie, że tych *ptaszków* osadzono w klatce. — Niektórzy utrzymują, że igła magnesowa traci swoją własność w zanurzeniu w soku cebulowym. (Nie probowaliśmy tego). — Na jednej z licytacji w *Londynie*, sprzedano 150 tuzinów zębów ludzkich. Płacono takowe po parę dukatów. — 8go Marca r. b. umarła Pani *Mak-Mahom* w *Karrazwil*, przżywszy lat 113; zostawiła 60 zstępnych przy życiu, drugie tyle zmarło.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Radziwiłł Xię Rotmistrz Lejb-Gwardji Fligel Adj. J.C. K. M., z Paryża; Alexandrowicz Stani: Hr. z Konstantynowa; Prażmowski Nestor Dz: z Prażmowa; Daszewski Franc: Oby: z Grabie; Tymński Felix Obyw: z Guzowa; Werner Józef Oby: z Oratk; Młodzianowski Oby: z Płoniaw; Krasuski Józef Oby: z Krasnego.

DONIESIENIA.

Podaje się do publicznej wiadomości, iż skradzione zostały w Londynie Panu Ryszardowi Blakemore, Członkowi Parlamentu, 3 BILETY Banku Angielskiego. mianowicie: Nr 10,578, 10,579 i 10,580, każdy na tysiąc funtów szterlingów. Z tych Nr 10,579, znaleziono u Jana Andersona w Liverpołu, który wyrokiem Sądu skazanym został na lat 14 wygnania. Gdy stosownie co do dwóch brakujących jeszcze Biletów ze strony Właściciela w Banku Angielskim uczynione zostało zastrzeżenie. przeto wypłata takowych zostanie wstrzymana i nieprawy właściciel żadnego z nich użytku mieć nie będzie. Gdyby zaś kto powziął jaką wiadomość o zaginionych 2ch Biletach, raczy o tem bezzwłocznie zawiadomić Pana Ryszarda Blakemore w Leys blisko Monmouth, wprost

lub za pośrednictwem PP. N. M. Rothschild i Synów w Londynie, lub któregokolwiek z ich domów handlowych na kontynencie, albo wreszcie za pośrednictwem domu handlo: S. A. Fraenkla w Warszawie; wszelkie zaś ztąd wynikię koszty, przez właściciela zwrócone zostaną, który oraz stosowne za wykrycie zaginionych Biletów przyobiecuie wynagrodzenie.

Mam zaszczyt uwiadomić Szano: Interesentki, iż przedsięwzięłam wykładać teorycznie i praktycznie wyższą NAUKĘ KROJU wszelkich Ubiorów Damskich, a szczególnie Sukien i Szlafroków z rozmaitemi stanikami, bez przymierzania, najłatwiejszym sposobem, podług żurnali. Każda osoba w dniach 15tu przezemnie wyuczona będzie. Mieszkam przy uli: Królews: Nro 1072, obok Kościoła Ewangelic: Zastać mnie można codziennie po połud: od godz: 3ciej do 5tej. Tekla Hiro sz.

Czując się być uzdatnioną do ROBOT Damskich, nawet pod względem najnowszych żurnali, mam zamiar wejść w obowiązki służby prywatnej; mieszkam pod Nr 551 przy ulicy Długiej, na Lasocim, w domu Jasińskiego. Michalina Kowalska.

Wczoraj idąc ulicą Krak-Przedm: wypadło z papieru PIURO białe Strusie. Łaskawy Znalazca raczy takowe zwrócić do P. Reszke, do Fabryki Fiur, przy ulicy Krak-Przedm: utrzymującej, gdzie stosowną nagrodę odbierze.

WAPNO w iak najlepszym gatunku wypala się od dnia 8 kwietnia r. b. w dobrach Inowłodzkich o mil 12 od Warszawy nad rzeką spławną Pilicą sytuowanych. Mający chęć nabywania takowego w mniejszych lub większych partjach, zechcą się zgłaszać do Dziedzica tycheż dóbr, mieszkającego w Warszawie przy ul: Nalewki pod Nr 2239, codziennie do godziny 8 z rana i między 3 a 5tą z południa. Donosi się zarazem, że sprzedaż cząstkowa tegoż Wapna na korce, zarządzoną została na miejscu, i że po takowe posyłać już można.

Franciszek Parczewski, KRAWIEC DAMSKI, poleca się względem Szano: Publiczności, iż w nowo stworzonym przezemnie warsztacie w domu W. Malczy przy ulicy Krako: Przedm: Nr 377, naprzeciw Poczty, wszelkie roboty i obstarunki Sukien Damskich, według najnowszych żurnali na czas umówiony i za cenę umiarkowaną bez wady wykonane będą; obok tego życzącym sobie poznania łatwego sposobu z wszelką dokładnością KROJU SUKIEN, takowego w 24 godzinach odemnie nauczyć się mogą.

Ktoby miał FOLWARK w bliskości Warszawy, od summy od 3 do 4000 zł. Dzierżawy rocznej, z dobrymi gruntami; raczy się zgłosić pod Nr 1333 przy ulicy Szpitalnej, do Konikiewicza; a ieszce gdyby w tych stronach mogło się trafić, gdzie m. Pułtusk leży.

KARETA poczworna używana, w najlepszym stanie, z Fabryki Offenbachskiej, niezmiernie pakowna, a przymt lekka, ze wszystkimi rekwizytami iak najporządniejszemi, równie zdalna do podróży iakoteż i do miasta; także dwie KARETY podwójne, mało używane, po 8 kół mające, są do sprzedania na Grzybowie pod Nr 1084, tam gdzie Kuźnia. Wiadomość w 2gim pawilonie, na lewo na 2m piątrze.

Potrzebna jest NIAŃKA do Dziecka, porządna, Polka lub Niemka, do domu Szmytnera za Żelazną Bramą Nr 954. Wiadomość u Rządecy domu.

KANTOR STRECEŃ Guwernerów i Guwernatek Józefy Foland, pomimo mylnej wieści iakoby na inną ulicę przeniesiony został; utrzymywany jest zawsze w dawnym lokalu przy ulicy Leszno Nr 736, drugi dom od ulicy Rymarskiej, i poleca się iak dotąd względem Szanowej Publiczności.

W Hotelu Wileńskim, są dwa KONIE poiazdowe do zbycia; tamże potrzebny jest POJAZD, lekki, na niskich kołach do podróży; wiadomość u Szwajcara.

Pod Nr 1556 przy ulicy Chmielnej, jest KATARYNKA do sprzedania; tamże są do zbycia różne gatunki ROŚLIN, Bzy dobre chińskie, tureckie, Agresty, Porzeczki ranne małowe i inne Rośliny.

KON wierzchowy, lat 4 mający, wzrostu 2 arszyny 3 werszki, czystej rasy tureckiej, gniady, jest do sprzedania w Łazienkach w Koszarach Artyleryjskich Kozaków Duńskich, w Baterji 7ej; wiadomość u Tymofiejewa Kuleszow.

Dziś rano ciepła stopni 1. Wczoraj w południe 7. TEATR WIELKI. Jutro. 6ty raz *Lucja Lamermora*, przez Artystów włoskich.

Na Krasieńskim placu IGRZYSKA i WIDOWISKA. Dziś w Kawiarni przy ul: Bielańs: i Tłumac: w domu Lilpopa Nr 600, JP. *Modliński* z kompanją grać będzie. Dziś w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, TERCET Czeski grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu W. Steinkellera, familja *Noires* grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu Grabowskiego przy ulicy Miodowej Nr 495, Panny *Nowakowskie* grać będą.

Dziś w Kawiarni w domu Hejnikowskiego, przy ul: Bielańs: Nr 609, familja *Hessen* grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu zwanym Rezlera ul: Krak-Przedm:, familja *Bleier* grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni przy rogu ulic Trębac: i Kra-Prz: w domu Baroka, Panny *Ensmann* grać i śpiewać będą.

Jutro u *Maiewskiego* przy ul: Beduarskiej, na Suiadanie: Sandacz, Szczupak, Karp, Lin, Okoń. Karaś z sosem lub smażony, Zupa rybna i cytrynowa, Naleśniki z powidłami, Pierogi leniwe, i Potrawy mięsne.